

[Bolvig]

toria? De udgør måske den eneste spinkle mulighed for et fredeligt systemskifte.

Takket være den manglende information og den for ringe regeringsvilje til en tilbunds-gående drøftelse af den danske Sydafrikapolitik kan det radikale venstre vanskeligt vurdere fordelene og ulemperne ved VS' forslag. Umiddelbart har vi af førnævnte grunde sympati for forslaget om at stoppe samkvemsforbindelserne, de kulturelle og sportslige kontakter med det officielle Sydafrika, ligesom vi er tilhængere af at øge støtten til ofrene for apartheidstyret.

Vi stemte for SFs forslag i maj om den omtalte henstilling til Elsam om at stoppe for kulindkøb i Sydafrika. Elsam er et halvt offentligt selskab og betragtes utvivlsomt i Sydafrika som et rent offentligt selskab. Derfor kan Elsams indkøb med rette opfattes som officiel dansk holdning. Det er af afgørende betydning, at vi ikke sætter vores troværdighed i Afrika over styr, hvorfor vi må insistere på, at disse offentlige kulindkøb bringes til ophør. For mig er det overordentlig overraskende, at et halvoffentligt selskab kan sidde en henstilling fra regering og folkettinget overhørig.

Jeg ser, at min tid er udløbet, så jeg vil tillade mig at bruge anden runde, idet jeg har nogle betragtninger til hr. Poul Nielson, som jeg erkender må være i en vanskelig situation i denne debat.

Honoré (KrF):

Kristeligt folkeparti afviser VS' forslag. Vi har en anden målsætning for dansk Sydafrikapolitik end VS. Kristeligt folkeparti er tilhænger af en afvikling, ikke en isolering, af apartheidsystemet og af en fredelig overgang til parlamentarisk demokrati, baseret på almindelig valgret. Vi ønsker derimod ikke en total konfrontation, der kan føre til en voldelig revolution med indførelse af et diktatur af socialistisk type som f. eks. i Moçambique. VS' forslag tjener, så vidt jeg kan se, til at provokere en total konfrontation frem i Sydafrika og vanskeliggøre en ønskelig fredelig udvikling.

Forslaget går ud på, at Danmark ensidigt skal gennemføre en økonomisk boykot af Sydafrika for at bringe apartheidsystemet til fald. Vi er ikke principielt imod ensidige sanktioner. Vi er ikke imod ensidige danske

udenrigspolitiske initiativer. Danmark må gerne gå i spidsen og vise eksemplets magt. Dette udelukker selvfølgelig ikke, at man må foretage realistiske overvejelser med hensyn til virkningen af sådanne skridt. At Danmark efter vores mening godt kan gå i spidsen, har vi vist gennem kristeligt folkepartis forslag om, at Danmark skulle arbejde på at skaffe en international anerkendelse af den sort-hvide overgangsregering i Zimbabwe, i Rhodesia. Men en ensidig dansk sanktionspolitik bør i så fald ikke gælde Sydafrika alene. Der er mange andre diktaturer i verden, som er lige så slemme som Sydafrika, og her er jeg absolut uenig med hr. Gert Petersen. Jeg mener, det socialistiske diktatur i Cambodja er værre, mange gange værre end Sydafrika, men det er måske, fordi det er socialistisk, at hr. Gert Petersen ikke ser, hvor skrækkeligt det er.

Skal der være en sanktionspolitik, mener vi, at det bør være en smidig sanktionspolitik, der sigter mod det mål, jeg har nævnt: en gradvis afvikling af apartheid og indførelse af demokrati.

Hvad angår forslagens punkter 1-3, mener vi, at man i stedet for bør arbejde for, at danske virksomheder virkeliggør EFs adfærdskodeks, det vil sige nedbryder apartheid inden for firmaernes område, giver de ansatte sorte bedre uddannelse, sociale vilkår, faglige muligheder osv. Det kan få en afsmittende virkning på det øvrige samfund.

Hvad angår punkt 7 om de sportslige kontakter, mener vi, at det nu bør undersøges, om der ikke foreligger en ny situation på dette område, en fremskreden afvikling af den sportslige apartheid i de senere år. Ifølge artikler, som jeg har læst, er der virkelig sket store fremskridt med hensyn til blandede sportshold, og derfor vil jeg spørge udenrigsministeren, om regeringen er indstillet på at tage sin holdning til sportsligt samkvem op til ny overvejelse, hvis det kan konstateres, at den sportlige apartheid i Sydafrika er ophævet.

Hvad angår kulkøbene, mener vi, at den sag er afgjort. Jeg kan heller ikke se, at der skulle være nogen moralsk pligt til at købe kul i andre diktaturlande og derved støtte sådanne lande nationaløkonomisk - hvad der jo vil blive konsekvensen, hvis vi ikke kan købe dem i Sydafrika. Det er i hvert fald en sandsynlig konsekvens.